Brassó, 1894. X. évfolyam — 20-ik szám. — Csütörtök, február 15.

Hérmentetlen levelek el nem fogadtatnak.

Előfizetési árak:
Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:
Egész évre . . 6 frt — kr.
Félévre . . 3 „ — „
Negyedévre . . 1 „ 50 „
Külföldre egész évre 20 frank.

Egyes szám ára 4 kr. a kapható a kiadóhivatalban a Grosa Gusztáv hottók-kölcsönjában.

BRASSÓ.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban.

Hirdetések díja:
4 hasábos garmond-sor vagy annak helye 5 kr. Nagyobb és többszöri hirdetéseknél kedvezmény. Minden egyes hirdetmény után még külön 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Nyilttéri közlemény sora 10 kr

Hirdetések és Nyilttér díjai előre fizetendők.

Megjelenik hetenkint háromszor: kedden, csütörtökön és szombaton.

Felelős szerkesztő: Dr. Weisz Ignácz ügyvéd.

Szerkesztőségi iroda: Brassó, Lo-place 10. szám alatt, hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők. Kéziratok vissza nem adatnak.

Felelős szerkesztő: Dr. Fischer Ákos ügyvéd.

„A mi képviselőink."

(A „Kr. Ztg." ügyelmébe ajánlva.)

Tisztelt laptársunk, a „Kronstädter Zeitung" a mult hetekben egész érdekes metamorphosison ment át, megifjodott, s az annyit zsörtölődő vén bénikéből kaczikás menyecske lett, s csak ugy csattog-pattog a „lánczhordta, teremtette" piros ajkain s a papucsot fennen lobogtatva, attól sem riad vissza, hogy tisztes ura arczán csattintson egyet-egyet, — s e csattanások aligha csók számba mennek. — De ez a kedves házi perpatvar bármily érdekes legyen is, nem tartozik mireánk; mult hétfői számában laptársunk azonban túlment e határon s „Képviselőink"-ről irt vezérczikkében, olyanokat is mond, a mibe nektünk is van beleszólásunk.

A szónyegen lévő politikai kérdésekre vonatkozó nézeteit illetőleg nem akarunk polemizálni, csak konstatálni akarjuk a „Magyar Állam" eszméivel való közelí rokonságot; ezt csodálhatjuk, ha tetszik sajnálkozhatunk felette, de végre nincs mit tennünk ellene, de a leghatározottabban van jogunk tiltakozni azon eljárás ellen, hogy egy vezércikk iró, legyen az bárki is, Brassó megye összes választóinak nevében bizalmatlanságot szavazzon az e megyéből kiküldött országgyülési képviselőknek, ha nem szavaznak a 12. §. ellen!

Ki jogosította fel az igen tisztelt vezércikk iró urat arra, hogy e megye összes választóinak, vagy nem bánom akár csak szász választóinak nevében is szóljon?

Erre kértük választ!

A mig azonban megkapnók, legyen szabad a czikkiró urat néhány dologra nézve barátságosan felvilágositanunk, melyektre nézve, ugy látszik, sajnos tájékoztatlanságban leledzik.

Filtsch, Zay, Kaiser és gróf Bethlen András urak Brassó megye négy választókerülete által választott magyar országos képviselők, és sem választó kerületi, sem brassómegyei, de legkevésbbé szász képviselők!

Megyei és városi (szóval rendi) képviselők Magyarországon 1848-ig léteztek, s addig a választó kerület adhatott s adott utasításokat a képviselőknek, s ezek azokra nézve kötelezők voltak.

Ma minden országgyülési képviselő országos képviselő, s kötelessége első sorban, sőt kizárólag az országnak mint egésznek érdekeit szem előtt tartani, a becsületbeli és erkölcsi kötelessége ezt tenni még azon esetben is, ha az országos, az egyetemes érdek, azon kerületnek speciális érdekeivel nem egyezthető meg, mely kerület őt az országgyülésre kiküldötte. Ez okból az ország képviselőt ma semmi nem köti véleményi nyilvánitásban, legjobb meggyőződése szerint, lelkiismerete szerint szabad szavazuia, s ő kell szavaznia, s a ki meggyőződésével ellenkező utasitásokat figyelembe vesz, olyanok által terroriztatni engedi magát, erkölcstelenséget követ el, s sem mivel nem jobb a jobb meggyőződésével ellenkező reverzálist kiállitónál.

De immoralitást követ el másrészt a választó is, ha az országos képviselőt megfélemlitések által terroriztani megkisérti, s ha, bármily eszközzel is, arra akarja kényszeriteni, hogy szavazatát, meggyőződése, lelkiismerete ellenére érvényes sitse!

A választó kerületnek a magyar alkotmány szerint csak magánál a választásnál van joga véleményét nyilvánitania az által, hogy a mikor képviselőt választ, a jelölt által kifejtett programm alapján teszi azt. Megtörténhetik, hogy a képviselő programmjához hütlen lesz, megválik a párttól, melynek elveit eddig vallotta; akkor meggyőződésunk szerint, kötelessége mandátumát visszatenni azok kezébe, a kiktől azt kapta, s ha nem teszi, akkor, de csak is akkor van a választói összességének (de akkor sem egy vezérczikk irónak annazok nevében) joga neki bizalmatlanságot szavazni!

Kérdjük: fennáll-e ez eset a megyénkben választott képviselőkre nézve? Mi, — én is, és talán a „Kronstädter Zeitung" czikkirója nem is — ugy tudjuk, képviselőinket a liberális pártprogramm alapján választottuk, s e programmhoz ők mind ez napig ragaszkodnak, s a mig ehez ragaszkodnak, nem szabad nekik bizalmatlanságot szavaznunk, még az esetben sem, ha mi magunk időközben szegre akasztottuk volna a liberális elveket, partikuláris érdekek kedvéért.

Ha azonban a fenn nevezett, megyei választó kerülettünk által választott négy országos képviselő, a liberális eszméket megvalósitani törekvő pártból kilépne, s nem tartaná becsületbeli kötelességének egyuttal mandátumát választói összességének rendelkezésére bocsátani, akkor eljött majd a bizalmatlansági szavazat ideje s akkor majd mi is azt szavazzuk, de nem én magam, e czikk irója!

S befejezésül még pár szót ama szerencsétlen 12. §-ról.

E sorok irója is protestáns, s azt hiszi magáról, hogy legalább is oly jó protestáns, mint a „Kr. Ztg." czikk irója. Mint protestáns ő is bizonyos fájdalmas érzettel látja a protestántizmus e vétbástyájának romba dőlését; de a mellett, hogy protestáns, magyar is, és ember is, s midőn arról van szó, hogy az egész nemzet számára a szabadság, a humánizmus egy drága kincs vivjuk ki e bástya feladása árán, midőn arról van szó, hogy a létesitendő reformok által a lelkiismereti szabadság, a protestantizmus egyik legmagasztosabb eszméje, honfitársaink millióira kiterjesztetik, s a középkori Róma által kovácsolt legnyomasztóbb szellemi béklók egyikét összetöri a diadalmasan haladó felvilágosodás, az igazi liberálizmus, — akkor, ennek fejében nem bánom, dőljön hát rohba a 12. § erős vára, ha ugyan az volt e paragraphus, sőt ha kell, nem riadnék vissza magam is csákányt fogni kezembe s törni rajta a rést.

S ezért jó protestáns maradok, s azt hiszem, a jó protestáns kell, hogy magasabbra tartsa a protestantizmus eszméinek diadalát felekezete létérdekeinél is.

A puskapor földedzése után, a lovag kegyeletes szeretettel simogathatta meg vaspánczélját, s harczi játékkor is felöltheté, de komoly szerepe nem volt többé. Krupp és Uchatius ágyúinak létez és se sok várat döntött romba lövés nélkül, mert fölösleggessé váltak, mert nem volt többé létjogunk, s a hol valásszabadság s lelkiismereti szabadság van, ott nincs többé szükség türelmi rendeletek irott malasztjára!

Nagy napoknak állunk küszöbén, s a magyar országyülés nagyobb eszmék megvalósitásán még nem fáradt soha,ióta

TURCIA.

Képek a keletről.

Irta: Veszprémi Soma.

II.

Abdul Hamid szultán.

Két hónapi konstantinápolyi tartózkodásom alatt, alkalmam volt a török birodalom uralkodójáról több érdekes dolgot közvetlen tapasztalások és megfigyelések utján folljegyezni.

A nagy haladás, a mit a kereskedelem és ipar a török birodalomban Abdul Hamid szultán 18 évi uralkodása óta folmutat, csak a legkozelebb Konstantinápolyban tartandó nemzeti kiállitáson fog szembetűnővé lenni.

A török Abdul Hamidban oly uralkodót birnak, ki élete czéljul országa és népe boldogitását tűzte ki magának, s annak elérésén fáradhatlanul és eredményduson működik. Csak egy pillantást vesszünk ama haladásra, melyet a török birodalom 1876, a szultán trónralépte óta felmutat s azután bebizonyitva látjuk ezen állitást. Az ő uralkodása óta ujéra virradt országára, melynek pénzügyi viszonyait rendezte s az administrácziót különböző agiati alapokon reformálta.

Abdul Hamid egy fáradhatlan munkaerejü ember, a ki kormányzatának minden rosszeritja iránt személyesen érdeklődik. Ő maga vezeti az államügyeket és a legnehezebb kérdésekben is maga határoz, a nélkül, hogy előzőleg miniszertanácsot hivna egybe.

Nagy érdemei vannak különösen a hadsereg reorganizálásánál, melynek élére egy más külföldi tisztet hivott meg.

Tudva van mindnyájunk előtt, hogy hazánkfia Széchenyi Ödön gróf pass, tábornok ranggal a turoló ezred legtöbb paranesnoka, s egyszeremind a szultánnak egyik főhadsegéda, ki öt szolgálata elismeréseül a legmagasabb kitüntetésekben és érdemjelekben részesitette.

Még egy magyar származásu tábornoka van a török hadseregnek, ez Osman pass (össze nem tévesztendő Gazi Osman pasával, a plevnai hőssel), a ki azonban egészen eltérő köröséőt s nyelvünket is elfeledte.

Elégi sajnos, hogy mi keleten sem a kereskedelem, sem az ipar terén sammit sem hódithatunk, s egyszáltalban ott a legutolsó közöt vagyunk. Pedig szép jövője lenne ott magyarnak, csak akarni kellene. Érthetetlen, hogy a mi kormányunk oly kevesel tett ős tesz e tekintetben, pedig a magyarokat igen kedveik a török udvarnál, és nagyon szivesen látná a szultán, ha magyar tisztek vehetné fel hadseregébe.

Szomoru dolog, hogy Konstantinápolyban az idegenek között a németek dominálják a helyzetet ugy a hadseregnél, hol számos német tiszt visel magas állást, mint a kereskedelem, ipar terén, továbbá a vasutaknál is.

Pedig a török fővároson a magyar embert igen szeretik s csak akarni kellene, és bármely ajtó megnyilna előtte. Példa reá Schwimmer József hazánkfia, tiszlatelbuli törökök konzul. Temesváról, a ki Konstantinápolyban nagy befolyással bir előkelő helyeken s a ki a legmagasabb személyiségek részéről magyar ember létére, nagy kitüntetésben részesül, sőt az udvarnál is befolyásal bir.

Mint emlitém, maga a szultán is nagyon kedveli a magyarokat, s ezt minden alkalommal ki szokta mutatni.

Ha hallja pl., hogy a szelamlikon magyarok vannak jelen, hadsegéde által üdvözletét küldi át nekik.

A szultán különben igen visszavonultan él palotajában Yildizben s csupán hetenként egyszer a szolamlik alkalmával mutatja magát népének, mely ilyenkor lelkesüli fogadtatásban részesiti őt.

Az államügyek nagyon igénybe veszik az uralkodó idej t, a ki a legkisebb dolgot, mely országát vagy hadseregét érdekli, maga véget el.

Hogy népe jóléte mennyire szivén viseli, annak ujabb tanujelét adta, az országban a mult évben fellépett kolera alkalmával, a midőn százezereket osztott ki a kóleraban elhalt áldozatok családtagjai között.

Magánpénztárabói kórházakat épittetett és külföldi orvosokat hozatott.

Dr. Karlinszkit, ama fiatal szerajevói orvost, a ki a bosznai zavarándokokat Mekkába kisérte, a szát inicialinjéjéül sikérte külügyi kormányunktól, hogy Karlinszkit a kolera elterjedése ellen teendő intézkedéseket véghez vigye.

Karlinszki két hónapig volt a szultán vendége, öt többször asztalához meghivta, két érdemjelt adott neki, s elutazása alkalmával fejedelmileg megajándékozta.

A szultán igen szivesen lát vendégeket asztalánál, s azért sokszor meghivja magához a külföldi hatalmak képviselőit, kikkel órákig élnek társaságba bocsátkozik.

Egy ily alkalommal Karlinszki dr. is meg volt hiva a szultánhoz ebédre, s talán az olvasóink érdekelni fogja, ha a meghivó és menu szövegét, melyeket az eredeti után másoltam le, szó szerint közlöm.

A franczia nyelvű, Munir pass, a szultán udvarmestere által aláirt meghivó, igy hangzik:

Palais Imperial de Yildiz, Cabinet du Grand, Maitre des Cèrèmonies.

Le 23 Decembre 1893.

D'ordre de sa Majesté Impériale le

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Scoală - BCU Cluj-Napoca.

fennáll mint ép most, s ha ez eszmék diadalmaskodnak, ugy az igazi protestáns csak örvendhet!

Mert az igazi protestáns hazafi is, sőt arról sem szabad megfeledkeznie, hogy keresztény is, és ember is!

Szívvel, érzékkel kell birnia nemzete és az öszzemberiség érdekei számára is, s azért lelkesedve kell üdvözlnie, kell támogatnia oly eszmék diadalát, melyek az emberiséget ha csak egy lépéssel is közelebb viszik fejlődése idealis végczéljához.

Ez a napirenden lévő kérdés protestáns felfogása, a „Kr. Ztg"-é pedig a partikularista száz lutheránus felfogás! Itt is érvényesül amaz itélet helyessége, melyet egy kiváló német theologus mondott e czikk irója előtt erdélyi tanulmánytúja eredményeképp: „Ich habe Protestanten gesucht, habe aber nur Sachsen gefunden, ihrem fast möchte ich sagen fanatischen National-Bewustsein, scheint leider vor allem ihr Protestantenthum zum Opfer gefallen zu sein"!

E vélemény ellen opponáltam, mikor hallottam, s nem fogadom el ma sem, mert a „Kr. Ztg." vezércziknek irója meggyőződésem szerint nem lehet sem a szász összesség, sem többségének hivatott tolmácsa!

Remélni akarjuk első sorban az általunk választott országos képviselőkről is, hogy a küszöbön álló nagy küzdelemben, hazafiaknak, protestánsoknak a fenti értelemben, szóval egész embereknek bizonyulnak, a maguk részéről is diadalra segítve azon nagy s igazán liberális eszméket, melyek megvalósitását az országház asztalán fekvő törvényjavaslatok czélozzák.

Bizalommal tekintünk feléjök!

R. E.

Belföld.

* *Az országos szabadelvű nagygyűlés* határnapja — a mint értesülünk — 1894. márczius 4-ére, vasárnapra tüzetett ki. Szó volt kezdetben egy közlebbi vasárnapról is, azonban ettől a végrehajtó bizottság eltekintett, azon szempont által vezéreltetve, hogy az országos nagygyűlésen az ország legtávolabbi vidékei is képviselve lehessenek. A végrehajtó bizottság Budapesten a „Magyar Királyi" szálloda III-ik emeletén, 44. a. 12-én már meg is nyitotta irodáját; ennélfogva minden levél és tudakozódás „az országos szabadelvű nagygyülés végrehajtó irodájához" czimezve Budapestre a „Magyar Király" szállodába intézendő. A végrehajtó bizottság előnökösége addig is, mig a nagygyülés programmja végleg megállapitható és közölhető volna, időnyeres czéljából a sajtó utján kéri fel minden párt- és felekezeti különbség nélkül a szabadelvi elvtársakat, az egész országban, hogy az egyháznolitikai reformok mellett tömörüljenek, s állá t fogla ljanak s a budapesti végrehajtó bizottsággal, illetőleg annak ügyvezető elnökével, Radocza János kir. tanácsossal mielőbb szivekedjenek tudatni, hogy az országos nagygyülésre küldöttéik mily számbaa fognak megjelenni; a mennyiben a küldöttek névsora még ezuttal bizton megállapitható nem volna, a névsor bekülldése utólag is eszközöltető. A mint halljuk, a vidéken is, azonkép a mint az ország tóvárosában történt, a szabadelvi kalotlikusok beculteleti kötelességüknek tartják. — tekintve a nagygyülés határozatait, — kezdeményezőleg fellépni. A végrehajtó bizottsághoz beérkezett jelentések szerint már is biztosiva van, hogy a szabadelvi nagygyülés impozáns módon fog sikerülni, s egyike lesz nemzeti fejlődésünk története legszebb napjainak.

—

* *A képviselőház igazságügyi bizottsága* 12-én tartott ülésében ujra megválasztotta a házassságjogi törvényjavaslat előadójának Teleszky Istvánt s pótelőadónak Haviár Dánielt; egyuttal felhatalmazta Kratsik Ferenczet, hogy a mennyiben ugy az előadó, mint a pótelőadó esetleg akadályozva lennének, óket helyettesithesse. Ujra megválasztattak továbbá: a vallás szabad gyakorlatáról szóló törvényjavaslat előadójának Wlassics Gyula az anyakönyvi törvényjavaslat előadójának Jellinek Arthur, az izraelita vallásról szóló törvényjavaslat előadójának Nedeczey János a büntető törvény novellája előadójának Chorin Ferencz és az összeférhetlenségi törvényt módosító törvényjavaslat előadójának Görgey Béla. Egyuttal elhatározta a bizottság, hogy az anyakönyvi törvényjavaslatot csütörtökön d. u. 5 órakor tartandó ülésében veszi tárgyalás alá.

Külföld.

* *Vilmos császár látogatása Bismarck herczegnél.* Berlinből februar 12 éről irják a „Pester Corr."-nek, hogy Vilmos császár e hó 21 én Wilhelmshafenbe utazik a tengerész-ujonczok fölesketésére, innen Henrik herczeg kiséretében közvetlen Friedrichsruhe-ba Bismarckhoz. E látogatás 2 hónapra van tervezve. Visszautazóban rövid fogadás Hamburgban.

—

* *A helyzet Szerbiában*, A belgrádi hivatalos lap febr. 12-iki száma Nikolajevits belügyminiszter ukázát közli, mely 20 radikális járásszolgabiró elmozditatását és 16 szolgabiró nyugdijazását rendeli el. Helyükre az uj szolgabirák a liberálisok, a haladópártiak és mérsékelt radikálisok köréből nevezettek ki. A radikális sajtó erre az ukázra kijelenti, hogy az uj kormány nem tartotte be a toleranczáról adott szavat, mert az elmozditott szolgabirák jó hivatalnokok voltak, egyedüli hibájok az, hogy radikálisok.

A király erélyes szavai, melyekkel a radikális sajtó antidinasztikus tüzelmét eltérte, nem téveszthették el hatásukat. A körpostát vásztmány ugyanis indíttatva érezte magát ama nyilatkozat közzétételere, hogy pártlapnak csupán az „Odjek" tekintendő és a párt a felelősséget csakis ennek a közleményeiért vállalja el. Ezzel a párt meg akar tagadni minden szolidaritást azzal a durva hanggal, melyet egynéhány lap, nevezetesen az ujabban gombamódra támadt csiliapok Milán ezkirálylyal szemben használnak.

—

* *A német-orosz kereskedelmi szerződés.* A „Köln. Ztg." pétervári sürgönye megállapitja, hogy a német-orosz kereskedelmi szerződés megkötése fölött való megelégedettség növekedésével lépést tart a harag Franczia ország ellen a buzavám szándékolt fölemelése miatt. Még a francziák iránt legbarátságosabb orosz lapok is igen érthető, részben fenyegető hangot ütnek meg; különösen a sokat olvasott „St.-Petersburgskja Gazeta", mely azt állitja, hogy a tökéletes gazdasági béke benyomása alatt nemcsak Németország és Oroszország közt teremtetik meg az alap a tökéletes megegyezésre minden téren, hanem ha a franczia-orosz kereskedelmi szerződés esetleg meg nem ujittatik, az államok egészen uj csoportosulása is létesül; az esztelen rendszavarások mértékteien szaporodása, minők az anarchisták örült garázdálkodása folytán Európa legszélsőbb nyugoti és déli nyugoti részén történnek, könnyen okozhatja a rend, loyalitás és monarchikus alapok minden igaz barátjának szorosabb esatlakozását egymáshoz. Vezérkörök remélik, hogy a Németországhoz való viszony megerősödése mellett az orosz értékpapirok könnyen felvételre találnak Németországban; remélik továbbá, hogy nemsokára megszüntetik a tilalmat is, mely szerint a mémet birodalmi banknak tilos az orosz állampapirok díjazása.

Felhivás a magyar közönséghez!

Ezredéves országos kiállitásunk sikere érdekében kérjük a nemzet minden számottevő tényezőjének támogatását. A kiállitás nem egyszerű tárlatnak, látványosságnak van tervezve, mert a magyar nemzet ezer éves multjának képezi bezaméjolját s ez a beszámoló nem lehet másolata az ugynevezett mutatványos kiállitásoknak, melyeknek egész sorozata követte egymást az utolsó évtizeden.

Kell, hogy ez alkalommal kulturánk nak méltó hely jelöltessék ki Európa művelődéstörténetében, kell, hogy bemutassuk iparunkat, művészetünket, közgazdaságunkat a maga egész teljességében, minden számottevő tényezőjével egyetemben, kell, hogy most megmutassuk Európa nemzeteinek, hogy az államalkotó magyar nemzet ereiben pezsgő, egészséges vér kering.

A nemes versengés megindult országszerte. A vagyonos iparos, a kis áldozatokra képes, ott lesz termelése és munkája javával; de ott lesz a kevésbbé tehetős, jeles iparos is, mert a nemzeti munkának ő is lelkes tényezője és ámbár áldozatokat kell hoznia, nem maradhat el, mert elmaradásával nem volna teljes, nem volna hűséges a magyar kultura bemutatott képe.

És e helyen appellálunk a nemes magyar középosztályra, a lelkes közönségre. Járuljon hozzá ő is a nemzeti verseny sikeréhez s hozza meg áldozatát a nagy czél sikere érdekében.

Nem olyan áldozatokról van szó, melyek a társadalmat nem illetik. Kérjük, hogy szükségleteinek fedezésével a kiállitás előtti évben legyen némi figyelmet a közel környezetében lakó jelesebb magyar iparosokra, kérjük, hogy rendelje olyan tárgyakat, a melyeket az illető iparos az alkalomhoz méltó figyelemmel készitsen el és a nemzeti kiállitásra felküldvén, vele mü- és kézmüiparunk magas szinvonalát kidomborithassa.

Az áldozat valóban oly csekély, hogy minden hazafinak meg kellene azt hoznia. Egy-egy luxus-butordarab, egy müipari czikk, minden müvelt ember szalonjában eltelt s kiállitás nélkül is kereslet tárgyát képezi; — annál inkább hiszük hát most, mikor a legmesebsb úgy támogatásáról van szó, hogy a magyar ,középosztály sietni fog megrendelésével a jeles, de kevésbbé tehetős iparosság segitségére és megmenti őt attól, hogy ambiciójának tárgyát, munkája javát, esetleg figyelmen kivül hagyja a kiállitásokat csak futólag áttekintő közönség.

Főurainkat, főpapságunkat, nagybirtokosainkat bár ne kellene külön felhivnunk ez alkalomra. Nekik adatott meg első sorban, hogy meczénásai legyenek a magyar iparnak s az ő bőkezű pártfogásuk tehetné lehetővé, hogy iparunkat bemutathassuk azon a magas szinvonalon, a melyre a külföld műiparát is emelte a meczénások támogatása.

Ma még hosszu idő van a kiállitásig s ez a kérelem még korainak tetszhetik sokak előtt. De, hogy megtesszük már most, ennek különös oka az, hogy egyrészt iparosságunkat figyelmeztessük, hogy a nemes magyar társadalomban segélyt fog találni, — másrészt, hogy ideje legyen munkája versenyképességéről, jelességéről és józlszéréről meggyőzni azt a társadalmat, melytől támogatást vár.

Szóval az iparosnak lesz ideje keresni a megrendelők tetszését s a megrendelőnek van alkalma kiszemelni azt az iparost, a kit támogatásra méltónak talál.

Mi bizunk a magyar iparban és a magyar társadalomban egyaránt.

E bizalommal vagyunk

hazafias tisztelettel

Budapest, 1894. január végén.

Az „Iparosok kiállitási nagybizottsága"

megbizásából:

megyeri *Krausz Lajos* elnök,

Thék Endre alelnök,

ifj. pákai *Kölber Fülöp* alelnök.

Román dolgok.

Igazat mond — igy véli a „Gazeta" 20. számu vezérczikkében — a pesti hivatalos lap, hogy az Ausztriával kötött szerződés óta nem volt fontosabb ügy, mint az egyházi reform napirenden. A magyarok hatalom-mámora — betia — miatt, a látszólagos siker a hosszu béke alatt ábban az eszmében élnek, hogy az egyházi és közigazgatási reformok megoldásával megvalósitják nagy áhrándjaikat. Azt hiszik, hogy ők egyedül az államalkotó nemzet; nem akarnak a féluton megállani, XIV. Lajos király jelszavát hangoztatják: L'etate est moi. Azonban a Dunától a Fekete-tengerig tervezett nagy Magyarország előtt sok akadály áll (Ez elég bárgyu földrajzi megjelölés); de ők ugy tesznek, mint a merész kártyás, mindig duplánznak, remélve, hogy megnyerik a bankot. Hasztalan sietünk előre a nagy Magyarország megalapitásával, mert az idő még jobban siet, a mely szárnyaira veszi a népeket az előhaladásban és mindent megsemmisit, a mit elébe tesznek."

Eleget forditottunk le belőle arra nézve, hogy irántunk és saját szülőfoldje iránti érzelmeit megláthassuk.

*

Liberat, azaz hogy Albini Septimiu a „Tribuna" sajtóperében három hónapra itélt honfitársunk kiöltvén Szegeden a rászabott büntetést, szerencsésen hazaérkezett.

Fogott-e valamit? Ezt a jövő mutatja meg, hacsak ugy nem tesz, mint Szlávicsiu, a ki Szegedről Bukuresthe vándorolt és most ott szerepel. Elég tudnunk, hogy derendaczióval fogadták Szebenben az uj mártirt és igy könnyen elfeledi a szegedi boldog napokat.

*

Nem hiszi a Gazeta, hogy Fitz Gerald ugy referált volna az angol miniszterelnöknek, amint azt a kolozsvári lapok hozták, mert nem nevezték meg a forrást, pedig azt ő is kitalálhatta volna s akkor nem nevezte volna torzábrándképnek azt a közlemény. Hát hagyjuk, hogy vigasztalja magát.

*

Nem tesztik a Gazetának, hogy Kis-Küküllő megye is az agitátorok ellen csatlakozott a kolozsmegyei felirathoz. Azt mondja, hogy a botnak két vége van, még fordulhat a koczka. De-de!

A közművelődési egyesületek a kiállitason.

A magyar kulturegyesületeknek az ezredéves országos kiállitáson való részvétele érdekében Sándor József tüzetes javaslatot dolgozott ki, melynek a lényege a következő:

Mindenekelőtt bemutatandó a kultregyesületi ügyek tört. fejlődése s itt egybegyűjtendő minden anyag, a mi ide tartozik.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Ezután a részletes bemutatást Magyarország természetes területei és az egyesületek földadata szerint a következőleg csoportosítanám:

I. Tiszántúli vagyis az erdélyi rész. (Az E. M. K. E. és az összes tiszántúli közművelődési egyesület.) Az E. M. K. E.-nek magának (és nem az egész 1. Tiszántúli körnek) egy külön szobára volna szüksége, mely fesegésre, butorrásra az egyesület direktoriumának kolozsvári ülésteremét ábrázolná. Czélul azt tűzné ki maga elé, hogy bemutassa, hogyan keletkezik, működik egy ily egyesület apparatusa, szervezete, ügyvezetése, hogyan folyik a műhely munkája, mik az alkotásai stb.? A milleniuma az E. M. K. E. mégött már 10 éves múlt lévén, egyszersmind saját életére is lesz ez a visszatekintés. A bemutatás, nagyjában vázolva, ez volna: A) Attekintés. Dombormű vagy térkép a Tiszántúl ivén hegy- és vízrajza szerint a nemzetiségek elhelyezkedéséről; térkép a az-rvezetről és hálózatról; térkép a működésről, mely Morza Lajos mérnök-főnöz táros rajzában már készen is van. B) Különös rész: a) Alakulás. b) Ügyvezetés. c) Szervezet. d) Kellékek. e) Emlékek. f) Képek. g) Kiadványok. h) Népdalostörök. i) Népkönyvtárak. j) Menhelyek, óvók, iskolák segélyei. k) Egyházi segélyek. l) Ipari- és közgazdasági működés emlékei. m) Az E. M. K. E. építlete mintaszerű. n) Egy kisbarcsai viszamagyarosodott férfiu, elevenen. o) Az E. M. K. E. hozzájárulása esetén: fajkép-sterecoscop-ok. p) Az erdélyi szépmesterségek szépségeiről; ez országrészi fürdők közreműködése; turista eszközök, közelebbi néprajzi részletek stb.

II. Felvidék. Az E. M. K. E. intézösége alatt, a saját szintén széleskörű fiókjával, az abauj-torna-, bereg-, gömör-, pozsonymegyei magyar és a Magyar és magyarországi tót közművelődési egyesületek, a sáros- és zemplénmegyei magyarságot és népnevelést terjesztő egyesülettek, a nógrádmegyei nemzeti intézet és az eperjesi Szócheinyi-kör vennének részt, és a kéket a nevezett testvér-egyesület meg bevonni akar. Programmját a végrehajtó bizottságnak egyértelőleg meg állapítja meg, minek kétség benne, hogy gazdag és folötte érdekes anyaga lesz.

III. Dél-Magyarország. Az ország testrészére nézve harmadik legtontosabb, habár eddig kevésbbé szervezett része. A tanesvari magyar nyelvterjesztő egyesület aegise alatt, mint a mely kezdeményezést indított már, hogy egyesületek ujtan Délmagyarországi M. K. E.-té alakuljon at, jelenünek meg a Torontál vármegyei és pánczeovai magyar nyelvterjesztő egyesületek és a kiket még bevonnak.

IV. Dunántúl. A D. K. E. aegise alatt egyesülendőnek a nagy-kanizsai magyar irodalom- és művészetpártoló és a pápai közművelődési egyesület (utóbbi egy tetszik, megszűnt), valamint a soproni irodalmi és művészeti körül van tudomásunk. Egyébként épen ez a bunjó testvéregyesület indítvai meg a megyei muzeumok eszméjét, bizonyára a legkönnyebb helyzetben lesz, hogy kellő anyagot tudjon egybehozni.

V. Budapest. E czim alá az Országos Magyar iskola-egyesület, a Szent István-társulat, a Magyar-Egyesület, a Magyarországi Tanítók országos bizottsága (Eötvös alap), az Országos központi és budapesti népoktatási kör és a Központi névmagyarosító-társulat esnek. A Szent István-társulat nagyságánál fogva bizonyára egy egész szobát ónmagában igénybe veend.

IV. Külföld. E czim alatt a sulypontjukat külföldi vereink istápolásban kereső Csángó-magyar egyesület és a Szent-László társulat, valamint a bécsi, párisi, bukaresti, amerikai stb. magyar egyesületek csoportosúnak. Hogy rokonszenvesebb, vonzóbb rész nem egészítheti ki a közművelődési egyesületek kertét, mint az szükségtelen mondatnunk. A 40 magyar közművelődési egyesületnek és az általuk felöleltt eszmének csupán falterulet nem elég, sőt egy kisebb helyiség sem felel meg; hanem ha külön pavillon lesz, legalább is egy kétosztályu népiskolának megfelelő, körülbelül 350 négyzögméter terület kell; vagy ha a II. jelenkori ölcsoport II. közművelődési csoportjában egy 4. közművelődési egyesületek alcsoport adatnek, akkor is ily mérvben kell körünk a gondoskodiat, az anyagi segély kérésének, a mint már mondtuk, utóbbi esetben is egyébként fenntartásával.

Irodalom.

A „Nemzeti iskola“. Benedek Elek tanügyi lapja alig egy havi fennállása után máris a legkedveltebb lapja a tanár és tanitó világnak. A szépiroda mi olvasmányokon kívül csupa aktuális érdekü czikkeket közöl s már v ösgos hatásmasságga lett, melyiyel mindunatalan kénytelen a közoktatásügyi miniszterium is szóba állani, a mit oeldig tanügyilapnal sohasem tett. Legujabban különösen Jancsó Benedek ügyének a szellőztetése kellett nagy czenzációt. A „Nemzeti Iskola“ hatalmas czikkekben interpellálta meg a miniszteri Jancsó Benedeknek, a figgetlen gondolkozásu tanügyi irónak az igazgatósógról való lemondása miatt s ugy fején találtá a szeget, hogy a miniszterium hivatalos kommünikében volt kénytelen mentegeldőzni. A „Nemzeti Iskola“ ereje nemcsak abban van, hogy folfelé s lefelé bátor, figgetlen és szóki mondó, — s közleményei mindig irodalmi szinvonalon állnak, — hanem abban is, hogy egyaránt karolja fel az összes tanárok és tanitók anyagi és erkölcsi érdekeit. Ezt a benyomást tette ránk a lap eddigi iránya a Benedek Elek neve kezeség arra, hogy e mellett az irány mellett jóvére is meg marad tántorithatlanul. Épp ezért különösen ajánljuk a „Nemzeti Iskola“ a tanár és tanitó urak figyelmébe. A kitünden szerkesztett lap minden hét szombatján megjelenik s előfizetési ára negyedévre 1 frt.

•

Gaál Ferencz, haránk egyik legkiválóbb magyar zeneirójától épen most jelent meg: *„II-ik Magyar Rhapsodia“* 2 kézre. Ára 1 frt 20 kr. A szerző, kinek zamatos magyar fórfiongerei és klasszikus irányu zongoraszerzeményei nemcsak hazánkban, de a külföldin is nagy keresletet örvendenek az eddig megjelent kétf. Magyar-fantasiáival ezen a téren egész uj irányt nyitott, mely az első Magyar-Rapsodia gyors és meglepő sikere után itélve, megtalálta az utat, melyen az ész a szív találkozunk. Technikája könnyü s mégis brilláns és hládatos, dallama pedig egyszerü, de nemes. Id. Ábrányi Kornél, a magyar Hanslik a „Pesti Napló“ ez évi 21-ik számában igen elismerőleg nyilatkozott Gaál-ról és annak legujabb müvéről.

Ugyanezen szerzőtől jelent meg *„Két album levél“* régi magyar irályban (második ki-das). Ára 60 kr.

Mindkét zenemű kapható a Rózsavölgyi és Társa kiadó czég cs. és kir. udvari zenemükereskedésben Budapesten, IV. ker., Kristóf-tér 8. szám.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Uj kuriai birák. A király — mint értesülünk — az igazságügyminiszter előterjesztése folytán Péterffy Domokos, Fabiny Ferencz dr., draskói Farkas és Bene Kálmán dr. budapesti kir. itélőtábai birákat a kir. kuriához számfelett birákká kinevezte.

— Sorozás. A folyó évi fősorozás a megállapitott utazási és működési terv szerint Brassó vármegye területén folyó évi márczius hó 1-étől 15-éig fogantositatik. A fősorozó bizottság polgári elnöke dr. Jekel Frigyes megyei főjegyző; a közigazgatási hatóságok többi képviselői: dr. Tartler Frigyes megyei főorvos és az illetékes sorozó-járásbeli tisztviselők. A közös hadsereg és a m. kir. honvédség részéről mint katonai elnökök működnek Stürmer és Wéber őrnagyok, valamint a hadkiegészítő kerületi tisztek és katonai orvosok. A fősorozás kezdődik Brassó városban és pedig be vannak hiva: márczius 1-ére az I. korosztály, márcz. 2-ára a II. korosztály, márcz. 3-ára a III. korosztály, márcz. 5-ére a Brassóban tartózkodó idegen állitásköteleztettek. Márczius 6-án a hétfalusi magyar sorozó-járás I. korosztálya, 7-én ugyanannak a járásnak II. és III-ik korosztálya kerülnek sorra. 8-án és 9-ére a hétfalusi román sorozó-járás állitásköteleztettek vannak behiva. 10-án a felvidéki román-nélküli sorozó-járás három korosztályai, 12-én a felvidéki román sorozójárás három korosztályai sorosztatnak. Márczius 14-ére az alvidéki sorozó-járás első korosztályai és 13-ére ugyanazon járásnak II. és III. korosztályai vannak behiva.

— A királyné hajójának balesete. Mint a „Pester Corr.“ irja, a fiudoni admirálitáshoz czikkek terjedtek távoratok szerint a „Greif“ osztrák-magyar yacht, melyen Erzsébet királyné utazik, kiszöktek volt Gibraltárban maradni, mert Madeirán szerint a hajócsavar anyjura megszérült, hogy kijavitása legalább 8 napig tart. Ő felsége Hohenembs grófnővel Gibraltárban marad a hajó kijavitásig.

— Időjárás. Az eddigi tavaszi időjárást kedden éjjel havazás váltotta fel és most már ismét jó nagy hóban gyönyörködhetünk.

— Az Első erdélyi bank. Jól informáltnak tőleti körökből nyert értesités szerint a multt hét végén tőbben az „Első Erdélyi Bank“ bank-ünnepére kérő egy tiltós értekezlet tartottak, melyből a banknak magyar és román tagjai ki voltak zárva. Ezen értekezlet eredménye abban culminál, hogy Maurer Viktor a vezérigazgatói állattól elmozditassék; és hogy ha azon czél elérésére enyhe eszközök nem használnának, erősebbek se legyenek kizárva, lévén a szándék, helyet és ezzel nem megvetendő hazassági hozományt teremteni minden azon egyik kedvelt rokon számára. Különben Maurer Viktor, ezen leczkét aligha megérdemelte, éppen a szaszoktól, kiket mindig magasztalt és pártolt. Hogy az illetők czélukat elérték, és a szükséges tőbbséggel rendelkeznek-e, nem tudjuk, de anyuyit tudunk, hogy 10 év óta Maurer Viktor mindent elkovetett, hogy ezen bankot a tiszteség szinunélkül megtarisa. — Utóiag meg azról is értesülünk, hogy tervbe van vévő miszerint az „Első Erdélyi Bank“ igazgatósága és magyar igazgatósági tagokat kiszekiroznák; ez mar magyar érdek lévén, minden szerte figyelemmel bojjuk kisérni, és szükség esetén ez ellen határoztan fel fogunk szólalni.

— Egry Kálmán szintársulata ma kezdi meg előadásait Nagy-Szebenben, ha bár a társulat egy része még itt van — és nem épen a nagy hó miatt, hanem mint mondják, egyelő baj is van Sajnájuk, de mi magyarok nem tehetünk róla. Magyar szintársulat még nem részesült nálunk oly pártolásban mint Egrytk, pedig-pedig . . . — Sok szerencsét kivánunk egyébiránt a törekvő igazgatónak, hogy mielőbb alkalma legyen adósság nélkül Brassóba jönni és annak idején adósság nélkül tovább is mehetni.

— Tűz volt tegnap este fél 7 órakor a Kórház-utcza 10. sz. alatt és daczára a nagy hónak, a hár szindelyfel fedett tetője leégett. A kárvallott Zajes Anna. Mint halljuk, a ház tűz ellen biztositva volt. Tüzoltóink megjelentek ugyan, de a háztetőt megmenteni többé nem lehetett. Ha a most már nóhai szindelytetőzet a nyár derekán gyul meg, akkor a szomszédházak menthetlenül meggyultak volna.

— Steeple chaise. A Drexler kávéházt a „Nr. 1“ szálloadig egy sereg akadályt kell lekűzdeni, ha az ember gyaloguon halad, mert Lupán ur elfelejtette ezen utca a havat eltakaritani és most a letapsosott hóból keletkezett buczkákon kell közlekedni, mi főleg a tegnapi szinházi közönséget valóságos akadályversenyre-birta.

— A brassói első takárék és önsegélyező szövetkezet, mely f. évi február hó 18-án tartja közgyülését, ez évben is igen szép eredményt mutat fel. Mérlege alapján ugyanis volt a multt évben forgalma: heti betétekben és forgalomban 48,331 frt 22 kr., takarék betétekben és kamatokban 109,134 frt 86 kr., visszakeresetlenül kamatban 13,110 frt. 27 kr., tartalék alapja és kamatai tették 3,424 frt 98 kr., kölcsön számlán 174,208 frt. 9 kr., és tiszta nyereség tesz 1,701 frt. 65 kr.

— *Rendőri hirek.* Elüttetett a tegnapelőtt este Hosszufalu felé közlekedett közuti vasuti vonat által a Hosszufalu felé levő elágazásnál Szopos Mári cs.-szeredai napszámosnő; nevezett könnyü testi sértést szenvedett és azonnal az itteni kórházba szállíttatott. A megsérült nő saját vigyázatlansága folytán okozta a balesetet.

— Vizbe fult. Tegnap délután, valószinüleg saját vigyázatlansága folytán a Seewaldt Rezső-féle malomban (Bolonya, gyár-ut 3. szám.) alkalmazva lévő Lutz Jakab fémolnár 4 és fél éves fiacskája az ezen malomtelken átfolyó nyilt kanálisba esett. Midőn a fiuska anyja a malomból kilépett, hogy gyermeke után nézzen, azt a csatornában vele szemben megfulva találta s daczára az azonnal megkiséelett fölélevenitésnek, nem sikerült a fiuskát az életbe visszahivni.

— A német szinészet tegnap kezdte meg az előadást bérleten kivül. A „Nr. 1“ terme immár helyettesíti a lerombolt Redout-szinházat. A meglehetős primitiv szinpad az ebédlő bejárata előtt van felállítva. A hirdetett Sudermann-féle szinmű helyett egy meglehetős gyenge bohózat került szinre — persze előre nem látható akadályok miatt. Ezért sokan visszatértek, mások pedig jegyüket árát kérték vissza. Mindazonáltal a terem igen jól volt látogatva és végignézték „A hitetlen Tamás“ czimü legujabb szenzációs bohózatot, mely a hypnotizmusból merítette gyenge tárgyát. Ezen első előadás után sokat nem mondhatunk a társulatról, de alkalomadtán bővebben fogunk az előadásokkal foglalkozni.

— Megrendítő eset tartotta igazottságban a tegnapi Budapest-gyári vonattal a helyi pályaudvaron az utazókat. Alig robogott be a gyorsvonat, egy holt, vasuti munkásnak látszó embert vitt ki több vasuti alkalmazott a pályaudvarból. Mindenki azt hitte, hogy talán a gyorsvonat vetett véget a szerencsétlen életének. Amde a szegény fiatal embert, Burg Mór géplakatost, ki a gépházban volt alkalmazva, egy furódéj agyrompoma. A nyomban megejtett vizsgálat lesz hivatva a szerencsétlenség okát kipuhatolni.

— Képviselőválasztás Sepsi-Szt.-Györgyön. Beksics Gusztáv orsz. képviselőnek miniszteri tanácsossá leendő kinevezetése következtében, Sepsi-SzentGyörgy megindult a választási mozgalom. A Lugrási-párt az ugyanezen párt jelöltel szemben ellenzéki jelöltet gyrámint Gerébs János és Szekely Györgyét emlegetik.

— Szerencsés vasuti szerencsétlenség. A Héjasfalva-Erked közötti vonalon az 506. számu személyvonat alatt a napokban egy vasuti ón 34 drba tört. Egy postakocsi kisiklott és a vonat két órai késéssel érkezett be a végállomásra. Egyéb baj nem történt.

— Nagy- Igmándon mint jelentik, 12-én rendkivül látogatott népgyülést tartottak. Daczára annak, hogy Kun Miklós képviselő Ugron Gáborral együtt megjelent és Eszterházy Miklós Márton gróf, valamint Kun Miklós képviselő is azon voltak, hogy személyes ismerőseiket a gyülésbe terelják, a daczára annak, hogy nemcsak Kun Miklós, hanem Ugron Gábor is felszólalt e gyülésen — a népgyülés tulnyomó többsége azt a határozatot fogadta el nagy lelkesedéssel, mely szerint Kun Miklós képviselő felhivatik, hogy a kormányt egyházpolitikai törvényjavaslatainak keresztülvitelének feltétlenül támogassa.

Apróságok.

Iskolában.

Tanitó: Mi az eredmény, ha 3 liter borhoz még 2 liter adsz?

Tanuló, (kinek iszákos apja van): Egy berugott ember!

•

Egyik: Egy darab idő óta napról-napra elegánsabban latlak öltözködni. Csinos állásu czipő, szép nyakkendő, feliünő szép ing: elegáns bő stb. Ugyan kérlek, hol szerezted ezeket?

Masik: Egész röviden, hát tudod nagyon egyszerü. Szikszay uri-divat raktárában a Klastrom utczában mind megkapod a fent emlitett tárgyakat és gummi különlegességeket.

•

Szórakoztatók.

A.: — Képzelj, a multt éjjel megyilkoltak D. János urat.

B.: — Nos! és mit szólt S. hozzá?

•

Akasztófa-humor.

Párlapjaró (az ellentétben): Ugyan ne czélozzon olyan sokáig! Azt hiszi talán, hogy én lopom az időmet?

Lap- és nyomdatulajdonos:
Dr. FISCHER AKOS.
Kiadó: Bernstein Márk.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca

Előnyös részletfizetésre!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, miszerint kizárólag csakis

ARADI BUTORT

bizományilag árusitok el és pedig egész Magyarországon és Erdélyrészben legjobbnak elismert jó anyagból és szolid kivitelben a **Reinhardt Fülöp** czég által készített gyártmányokat.

Hálószoba-, ebédlő-, salonberendezések mindenféle stilben, bármely versenyt felülmuló olcsó árakon — ugy készpénz, mint részletfizetés mellett

Korház-utcza 62. szám alatti raktáromban

gyári árakon kaphatók.

Ugyanott jól berendezett raktár órák, képek, tükrök, vászon- és konfekczió-árukban, olcsó áron és előnyös részletfizetések mellett.

Teljes tisztelettel

444 **Grünvald Albert.**

Jutányos árak! Olcsó árak!

Teljes berendezések!

Szám. 132.—1894. tkvi. 36 (2—3)

Árverési hirdetményi kivonat.

A brassói kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhirré teszi, hogy Latsán Mária végrehajtatónak Kiss György végrehajtast szenvedő elleni 66 frt 50 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a kir. járásbiróság) területén lévő Brassó város területén fekvő, a brassói 3140. sz. tkvbe A+ alatt 3791. hr. sz. ingatlanra az árverést 495 frtban ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1894. évi április 11-ik napján délelőtt 9 órakor ezen kir. törvényszék tkvi irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §-ában jelzett, árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 4-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet S. §-ában megjelölt óvadékképes értékpapirban a kikiáltott kezdőez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a birosánnal előlegesen elhelyezéséről kiállitott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Brassó, 1894. évi jan. 12-én.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Kovács, egyesbiró.

39 1—1

HIRDETÉSEK

felvétetnek

a kiadóhivatalban.

Elismerő iratok a társadalom mindon rétegéből.

Elismert legjobb és legdivatosabb

MINTAK

minden tájék felé bérmentve.

ŐSZI és TÉLI SZÖVETEKET

kiállitásunkban vihatalan bolcsó (beszéd), valódi posztókban, Palmerston posztokat téliháltoknak, női posztókat, női felöltő szöveteket, valamint posztókat minden más czélra — ¼ hartos, és valódi szinü minőségben kölö szét gyári áraon, magánosoknak is a legnagyobb mennyiségben a cs. és kir. finomposztó- és gyapjuszövet-gyárak

raktara.

SCHWARZ MORITZ

☞ Zwittauban, Brünn mellett. ☜

2·10 méter. Ölingenhaar egész öltönyre . . 3·50—24 frtig.
2·10 „ Kölnischfeinheit „ téliháltóra 4·50—30 frtig.
2·10 „ fáklásszövet „ felöltőre . 4·—15 frtig.
1·80 „ Mosenkaffeinet „ Mosenkaffra 3·—20 frtig.
1·80 „ egy egész kelenhalatra . . . . 3·50—09 frtig.
2·25 „ fekete posztó szalon-öltönyre . . 5·—25 frtig.
0·77 „ egy nadrágra . . . . . 2·25—11 frtig.

☞ Burkoló posztókendőt", 2 frttól a legfinomabb Hissalja-kendőig.

Utazó-és szántakarók. Paidek

Még a legolcsóbb minőségűek is valódi szinek és tartósak.

Sötétkékre festett minták mellett, vagy előre festés ellenében.

MINTAKÖNYVEK csak szabómestereknek. Ui vevőknek 10 K bekötése mellett, mely az első rendelésnél lesszámitatik.

Nem tetsző árupt a vételárt visszatérítem

Nős posztók zallékroknak és teljes öltönyöknek

91.—1894. sz.

Árverési hirdetmény.

Brassó vármegye Volkány községben 570 drb tölgy-törzsfa eladandó lévén, a Volkány község irodájában tartandó irásbeli árverés 1894. évi február hó 20-ik napján délelőtti 10 órára tiltzetik ki.

Az eladandó fa becsértéke 4366 frt 90 kr., melynek 10 %-a azaz 436 frt 69 kr. bánatpénz minden ajánlati levélhez melleklendő.

Az árverési és szerződési feltételek a község irodájában betekinthetők.

Volkány, 1894. február 3-án.

35 (2—2) **A községi elöljáróság.**

Ajánljuk a nagyérdemű közönségnek tőkebefektetéshez a nagyszebeni **„ALBINA"** takarék- és hitelintézet

5%-os záloglevelet.

Ezek 1000 forintos és 500 forintos appoints-ekben vannak kiállitva és minden levonás nélkül tisztán 5%-ot kamatoznak.

A kamat-szelvények féléveuként, január 1-én és julius 1-én a nagyszebeni és brassói intézeti pénztáraknál, valamint a posti magyar kereskedelmi banknál Budapesten minden levonás nélkül és jutalékmentesen beváltatnak.

A záloglevelek 37) éven belül, kisorsolás utján, az intézet által bevváltatnak.

A záloglevelek pontos kamatozása és beváltásáért kezeskednek:

1.) A záloglevelek biztositásáról szóló 1876. évi törvény értelmében a záloglevél-tulajdonosok fedezésére meghatározott és azok javára telekkönyvileg biztositott jelzálogok, a melyekre legfelebb az érték ⅔ részéig záloglevelek adatnak ki, mi minden záloglevélre a feliügyelő bizottság ellenjegyzése által elismerve van.

A záloglevelek tehát a gyámsági biztositéknál nagyobb biztositékkal birnak.

2.) Az emlitett törvényben előirt a záloglevél-tulajdonosok további kölönös biztositása az intézet részvénytőkéjéből kiszakitott **200,000 forintnyi** záloglevél-biztositéki alap.

3.) Az intézet egyéb összes vagyona a tartaléktőkével együtt.

☞ Az „ALBINA" 5%-os záloglevelei tehát most absolute biztos, ugyis mint egyike a legjövedelmezőbb honi értékpapiroknak, nagyon is alkalmas tőkék befektetésére, árvapénzek, nyilvános és magánalapok stb. elhelyezésére, és a mennyiben a készlet engedi, a budapesti tőzsde árfolyamában árusitjuk el azokat.

Jelentékeny tételek bevásárlásánál középárfolyam mellett adjuk el.

„ALBINA"
TAKARÉK- ÉS HITELINTÉZET
brassói fióktelepe.

PSERHOFER J.-féle

gyógyszertár,

BÉCSBEN, I. KER., SINGERSTRASSE 15. SZ. A. „ZUM GOLDENEN REICHSAPFEL".

Vértisztitó labdacsok, ezelőtt **általános labdacsok** neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig lehetnek betegségi, melyben ezen labdacsok csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyitották volna. Évtizedek óta ezen labdacsok általános elterjedése ösvényt tört s alig van ember, ki ezen kitünő háztüzelőszert nincsen volna használtad.

Számtalan orvos által ezen labdacsok háziszerül ajánltatnak és ajánltattak minden oly bajoknál, melyek a rossz emésztésből erednek: mint epe-zavarok, májbajok, kőhka, vértolulások, aranyér, bélcitlenség s hasonló betegségekről. Vértisztitó tulajdonságuknál fogva kitünő hatásuak vannak abból eredő bajoknál is: ugy sápkórnál, idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztitó labdacsok oly könnyen hatnak, hogy a legcsekélyebb fájdalmakat sem okozzák és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is minden agodalom nélkül bevehetők.

A számtalan hálairatból, melyet e labdacsok fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségük után egészségük visszanyerése folytán szétküldtek intézetek, ezen kel. en csakis mélyiatyat emlitünk, azon megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacsokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, hogy azokat tovább fogja ajánlani.

Köln, 1893. április hó 30-án.

Tisztelt Pserhofer ur! Legyen oly szives és küldjön nékem ismét 15 tokcsest az ön fülfájásokban vértisztitó labdacsai utánvétellal. Fogadja ez uton is a legmélyebb köszönetemet labdacsai csodahatásáért.

Maradok teljes tisztelettel Pawlitzik Ferencz, Köln, Lindenthal.

Hrasche, Flödnik mellett, 1887. szept. 12-én.

Tekintetes ur! Isten akarata volt, hogy az Ön labdacsai kezembe kerültek, melyeknek hatását ezennel megirom: Ein gyermekgyaryban megbülten, olyanyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a halál kisai voltunk, ha az Ön csodálatra méltó labdacsai engem meg nemmentettek volna meg. Az Isten áldja meg ön ezért ezerszer. Nagy hatásuak vannak, hogy ezen labdacsok engem is tökéletesen ki fognak gyógyitani, a mint már másoknak is egészségük visszanyerésére segitségül szolgáltak.

Fogadjon szivélyes köszönetemet.

Kniffer Terézia.

Bécs-Ujhely, 1887. november 8-án.

Mélyen tisztelt ur! A legforróbb köszönetemet mondom Önnek 60 éves nagynénémnek nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és vizkórságban, már élettet is megunta, melyről egyébként is is mondott, midőn utolsó napjait az Ön gyógyszerei és vértisztitó labdacsaiból s szónak állandó használata folytán tökéletesen kigyógyult.

Legfőbb tisztelettel Weimeztel Josefa.

Bichengraberam, Gföhl mellett, 1889. márcz. 27-én.

Tekintetes ur! Anélkül ismertetem kér 4 csomagot az Ön valódan hasznos és kitünő labdacsaiból. El nem mulasztatnam legnagyobb elismerésemet kifejezni ezen labdacsok érdeke folytt és azokat, a hol csak alkalmam nyilik, a szenvedő tagmelegeiben fogom ajánlani. Ezen hasznitatom tetszés szerinti használására Önt ezennel felhatalmazom.

Tisztelettel Hahn Ignácz.

Gotschdorf, Kolbach mellett, Szilézia, 1888. okt. 8-án.

T. ur! Felkérem ismételten Ön vértisztitó labdacsaiból egy csomagot s dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az Ön csodálatos labdacsainak köszönhetem, hogy gyomorbajomtól, mely engem öt éven át gyötörte, megszabadultam. Ezen labdacsok nálam schmerzes fograk ellen is a legjobb legforróbb köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel Zwickel Anna.

Ezen vértisztitó labdacsok csakis a **Pserhofer J.-féle, az „arany birodalmi almával" czimzett gyógyszertárban**, Bécsben, I., Singerstrasse 15. sz. a. kapnak valódi minőségben, a egy 15 szem labdacsot tartalmazó dobozért 21 kr. Egy csomag, melyben 6 dobozt tartalmazatik, 1 frt 5 kr-ban bérmentesen utánvétel küldésnél 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik ki.

Az összeg czélbeni beküldésénél (mi legjobban posta-utalvány-szelvényt küldetik) bérmentes küldésnél egyszer 1 csomag 1 frt 20 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 20 krra kerül.

Minden levélre, melyben bérmentesen utánvétel küldésnél 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik ki.

Az összeg czélbeni beküldésénél (mi legjobban posta-utalvány-szelvényt küldetik) bérmentes küldésnél egyszer 1 csomag 1 frt 20 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 20 krra kerül.

Minden levélre, melyben bérmentesen utánvétel küldésnél 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik ki.

Ezen fő felszerelő készitményeken kivül, az osztrák lapokban hirdetett összes belföldi és külföldi gyógyszerészeti különegységek raktáron vannak és a készletben nem levők gyorsan és szen megszerezhetők. — Postai megrendelések a leggyorsabban szakszerűleteuk, ha a pénzösszeg czélbeni beküldése: nagyobb megrendelések utánvétel küldésére is csakis oly esetben történik a küldés, ha az összeg czélre beérkezik, mely esetben a postaküldések sokkal nemkésleltetnek.

Brassó, nyomatott és kiadja a „Brassó" könyvnyomdája — Berfuszin Márk.